

Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско
осигурување

И з в е ш т а ј
за работењето на Агенцијата за супервизија на капитално
финансирано пензиско осигурување во 2007 година

Скопје, февруари 2008 година

Содржина

I. Вовед

II. Организација и финансиско работење на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

- Организациска шема на Агенцијата
- Работење на Управниот одбор на Агенцијата
- Финансирање на Агенцијата
- Финансиското работење на Агенцијата во 2007 година

III. Реализирани активности во извештајниот период

- Супервизија на друштвата за управување со пензиски фондови
- Донесени подзаконски и други акти
- Активности за намалување на надоместоците кои ги наплаќаат друштвата за управување со пензиски фондови
- Известување на задолжителните членови кои во периодот на зачленување во пензиски фондови не избрале пензиски фонд
- Испит за стекнување својство агент
- Развивање на свеста на јавноста за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување и правата на членовите на пензиските фондови
- Учество во тела основани заради усогласување со законодавството, директивите и процедурите за членство во Европска унија
- Статистичка анализа
- Активности поврзани со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување
- Развој на деловните процеси на Агенцијата
- Изградба на информатичкиот капацитет на Агенцијата
- Градење и јакнење на капацитетот на човечките ресурси на Агенцијата
- Соработка на Агенцијата со институции и организации од земјата и странство

IV. Други активности

V. Состојби во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување

И з в е ш т а ј **за работењето на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување во 2007 година**

I. ВОВЕД

Измината 2007 година Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: Агенцијата) ја обележа 5-годишната од своето постоење, како и две години од целосната оперативност на системот на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Со изминувањето и на оваа календарска година се заокружи еден комплексен систем на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување и продолжување на реформата кон воведувањето на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување.

Агенцијата се грижеше за правата и интересите на 162.653 членови на приватните пензиски фондови во вредност од над 50 милиони Евра и активно и во континуитет ја развиваше свеста на јавноста за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување.

Заради развивање на подобра бизнис клима и унапредување на севкупните економски односи, Агенцијата изврши намалување на надоместокот кој го наплатува од осигурениците од проектираниот 1.74% на 1.50% за 2007 година и дополнително за 33% односно од 1.50% на 1% за 2008 година.

Во текот на 2007 година Агенцијата ја усоврши својата функција преку интензивирањето на теренската и вонтеренската контрола на друштвата за управување со пензиски фондови и на пензиските фондови.

Во функција на ефикасна вонтеренска супервизија на дневна основа, Агенцијата работеше на унапредување и надградување на деловните процеси согласно потребите и барањата на сите институции вклучени во системот на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување. Деловните процеси на Агенцијата се поддржани со најсовремени софтверски и хардверски решенија што придонесуваат кон брзината на реакцијата на Агенцијата и непречено следење на секоја промена која настанува во системот на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување. При вршењето на автоматската вонтеренска супервизија Агенцијата продолжи со својата проактивна интервенција и предвремено спречување на појавување на проблеми, со што се намалува потребата од преземање на корективни активности по настанати проблеми.

Во 2007 година продолжија и редовните теренски контроли кои стручната служба на Агенцијата ги спроведе во двете друштва за управување со пензиски фондови и тоа контрола на работењето на друштвото (институционална контрола) и контрола на работењето со средствата на пензискиот фонд (финансиска контрола).

Во делот на законската регулатива во 2007 година Агенцијата активно учествуваше во изготвување на предлозите за измени и дополнувања на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување како и во дизајнирањето на законското решение за доброволното капитално финансирано пензиско осигурување. Како резултат на овие законски интервенции Агенцијата интензивно работеше на соодветни усогласувања на постојните подзаконски акти како и изготвување на нова регулатива.

Агенцијата стана членка на Меѓународната организација на пензиски супервизори (ИОПС) и активно учествуваше во нејзината работа определувајќи се за следење на принципите во вршењето на својата регулаторна и супервизорска функција изградени врз основа на најдобрите светски практики.

II. Организација и финансико работење на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

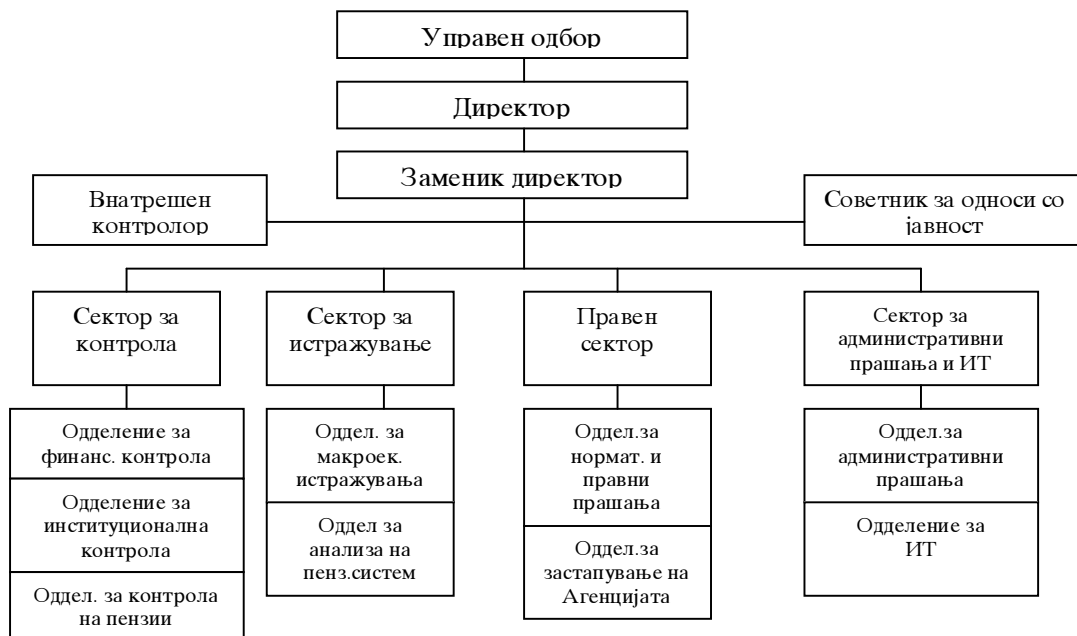
Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување е основана заради вршење супервизија на работењето на друштвата за управување со пензиски фондови и на пензиските фондови. Нејзина цел е заштита на интересите на членовите на пензиските фондови и поттикнување на развојот на капитално финансираното пензиско осигурување. Агенцијата е регулаторно тело во капитално финансираното пензиско осигурување.

За својата работа Агенцијата одговара пред Владата на Република Македонија. Министерството за труд и социјална политика врши надзор над законитоста на работењето на Агенцијата, додека Државниот завод за ревизија на Република Македонија врши ревизија на нејзиното финансиско работење.

Органи на Агенцијата се Управниот одбор и директорот. Директорот на Агенцијата има заменик на директорот.

Управниот одбор на Агенцијата е составен од пет члена именувани од Владата на Република Македонија и тоа два члена се именуваат со мандат од три години, два од пет години и еден, со мандат од седум години.

II.1 Организациска шема на Агенцијата:

Со систематизацијата на Агенцијата утврдено е вработување на високостручен кадар и тоа од областа на економијата, правото, информатиката и математиката.

Согласно буџетот на Агенцијата за 2007 година беше предвидено зајакнување на кадровскиот потенцијал на институцијата со вкупен број на 19 вработени лица. Реализацијата на предвиденото се изврши со помош на Владата на Република Македонија која на својата Шеесет и петтата седница донесе заклучок со кој овозможи дополнителни вработувања во рамките на Агенцијата во однос на 2006 година.

II. 2 Работење на Управниот одбор на Агенцијата

Во текот на 2007 година Управниот одбор на Агенцијата согласно своите права и обврски содржани во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Статутот на Агенцијата и Деловникот за работа на Управниот одбор редовно заседаваше давајќи особен придонес во зголемување на квалитетот и ефикасноста на работата на Агенцијата. Согласно утврдена динамика Управниот одбор во 2007 година одржуваше најмалку една седница во текот на месецот, односно одржа вкупно 15 седници на кои:

- Се усвои Извештајот за работењето на Агенцијата во 2006 година;
- Се донесоа:
 - Годишна програма за работа на Агенцијата во 2007 година;
 - 13 правилници;
 - 11 одлуки;
- Се даде согласнот на:
 - Годишен план за вршење контрола на работите на маркетинг на друштвата за управување со пензиските фондови и пензиските фондови во 2007 година
 - 10 одобренија
- Се разгледаа 7 информации, 18 известувања и 18 извештаи

II. 3 Финансирање на Агенцијата

Работењето на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување согласно член 56 став (3) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на Република Македонија” број 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005 и 29/2007) се финансира од надоместоци кои Агенцијата ги наплатува од друштвата за управување со пензиски фондови. Во ставот (4) од истиот член на Законот е пропишано дека висината на наведените надоместоци ја утврдува Агенцијата на која согласност дава Владата на Република Македонија и истите се

објавуваат во “Службен весник на Република Македонија”. Како основен надоместок преку кој се финансира работењето на Агенцијата во Законот е дефиниран месечниот надомест што од вкупните придонеси Агенцијата го наплатува од друштвата за управување со пензиски фондови и тоа во максимален износ од 2.5%. Секоја година Агенцијата врз основа на пресметките за потребните средства за следната година и проекциите на бројот на членови и очекувани придонеси во вториот столб го определува месечниот надомест кој ќе го наплаќа од друштвата за управување со пензиски фондови. Од проекциите на буџетите на Агенцијата за периодот 2006 - 2015 година, објавени во *Одлуката за висина на месечниот надомест кој Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување го наплатува од друштвата за управување со пензиски фондови и надоместоци за организирање на испити и давање дозволи на агенти и нивно запишување во регистарот на агенти бр. 02-315/1 од 18.11.2004 година*, произлегоа годишните надоместоци чиј просек е 1,86%, во кои е содржан надоместокот за 2007 година кој изнесува 1.74%. Во изготвување на проекциите на буџетите за наведените години, беа земени во предвид трошоците за одржување на информатичкиот систем, трошоци за материјали, човечки ресурси и други трошоци неопходни за работење на Агенцијата. При тоа се имаше во предвид помошта на државата со информатичко опремување на Агенцијата и други компоненти потребни за нејзино функционирање преку СПИЛ заемот одобрен од Светска банка, со што се придонесе кон значително намалување на расходите на Агенцијата од сопствениот буџет. За изготвување на пресметката за надоместокот за 2007 година, што Агенцијата го наплаќа од друштвата за управување со пензиски фондови, како основа е земена реалната состојба на членови во вториот столб и приливот на придонеси во 2006 година. Врз основа на оваа пресметка и утврдениот буџет на Агенцијата за 2007 година се создаде можност за намалување на висината на месечниот надоместок од проектираниот 1.74% на 1.50% кој Агенцијата го наплаќаше во 2007 година.

Покрај овој надоместок, согласно овластувањата во Законот, Агенцијата од друштвата за управување со пензиски фондови наплаќа и други надоместоци кои се специфични за нејзината работа или со кои се покриваат административните трошоци за спроведување на определени постапки или давање специфични услуги. Овие надоместоци се еднократни или повремени и се уредени со Одлуката за утврдување на висината на надоместоците што ги наплатува Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување од друштво за управување со пензиски фондови бр.02-859/2 (Службен весник на Република Македонија бр.66/07). Со оваа Одлука се намалија надоместоците утврдени со Одлуката бр. 02-618/9 од 21.06.2006 година.

II. 4 Финансиско работење на Агенција во 2007 година

Во текот на 2007 година Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување своите активности ги финансираше од сопствени приходи т.е. од надоместоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување Агенцијата ги наплаќа од друштвата за управување со пензиски фондови. Од самофинансирачки активности во 2007 година Агенцијата остварила вкупен приход од 31.216.048,00 денари. Дополнителни 11.763.777,50 денари се префрлени средства од претходната 2006 година, во која истите не биле реализирани.

Табела 1. Збирен приказ на приходи и расходи 2006-2007 година

	2006	2007
Приходи	24.802.185,00	42.979.861,00
1. Од Буџет на РМ	5.149.000,00	-
2. Од самофинансирачки активности во претходна година	1.962.003,50	11.763.777,50
3. Од самофинансирачки активности во тековна година	17.691.181,50	31.216.048,00
4. Планиран буџет	23.773.478,00	25.950.000,00
Расходи	12.953.416,00	16.214.576,50
1. Од Буџет на РМ	5.064.008,00	
2. Од сопствени приходи	7.889.408,00	16.214.576,50
% на реализација (план/ реализација на расходи)	54.5	62.5
Пренесени средства во следната година	11.763.777,50	26.765.284,50

Табела 2. Преглед на расходи за 2007 година

Кonto	Опис	План	Реализирано	% на реализација на расходи
401	Основни плати и надоместоци	9.273.000	3.948.408	42.58
402	Придонеси за социјално осигурување	3.788.000	1.722.905	45.48
403	Останати придонеси од плати	23.000	10.607	46.12
420	Патни расходи	600.000	476.138	79.36
421	Комунални услуги	2.062.000	1.040.964	50.48
423	Материјали и алати	370.000	333.918,50	90.25
424	Поправки и одржување	114.000	110.646	97.06
425	Договорни услуги	7.008.000	6.759.026,50	96.45
426	Други тековни расходи	1.180.000	1.136.039	96.27
464	Трансфери по судски решенија	800.000	448.543	56.07
483	Купување на мебел и канцелариска опрема	615.000	227.381,50	36.97
485	Други нефинансиски средства	117.000	0	0
	Вкупно	25.950.000	16.214.576.50	62.5

Така, вкупно планираниот буџет на Агенцијата за 2007 година изнесува 25.950.000,00 денари. Вкупните расходи за оваа година изнесуваат 16.214.576,50 денари што претставува 62.5% реализација на расходите во однос на планираниот буџет за 2007 година.

Приходите кои се реализирани од самофинансирачки активности, а не се потрошени во 2007 година во износ од **26.765.284,50** се префрлаат во 2008 година. Овој остаток во голема мера е резултат на зголемени реални приливи на приходната страна заради зголемен број на членови во вториот столб во 2007 година но и намалените расходи кои се должат на нереализирањето на редовните вработувања предвидени со буџетот на Агенцијата и на заштедите од нереализирани набавки (патувања покриени од СПИЛ проектот на Светска банка и други донации, забрана за набавка на мебел и ненабавување на терминал за следење на инвестициите на странските берзи Bloomberg/Reuters).

Средствата остварени од самофинансирачки активности кои преетствауваат остаток од 2007 година се на располагање на Агенцијата исклучиво како строго наменски средства и со истите се овозможува нивно распределување во следните 3 години (2008, 2009, 2010) со цел намалување на надоместокот кој Агенцијата го наплаќа од друштвата за управување со пензиски фондови.

III. Реализирани активности во извештајниот период

III. 1 Супервизија на друштвата за управување со пензиски фондови

Вонтеренска супервизија

Како дел од супервизорската активност, Агенцијата на дневна основа, во функција на проактивна контрола, ги врши следниве активности:

- Контрола на распределбата на придонесите на индивидуалните сметки на членовите во приватните пензиски фондови
- Контрола на надоместоците што ги наплатуваат друштвата за управување со пензиски фондови
- Контрола на инвестициските активности
 - Внес на инструменти во евиденцијата на дозволени инструменти по барање на друштвата и по проверка на законските и подзаконските барања.
 - Склучени трансакции: цена, количина, пазар на кој е склучена трансакцијата, посредник, посредничка провизија – на дневна основа, за склучените трансакции во текот на претходниот работен ден
- Контрола на проценката на средствата и обврските на пензиските фондови- на дневна основа за состојбата на претходниот работен ден
- Контрола на пресметка на вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствени единици и вредноста на нето средствата на пензискиот фонд - на дневна основа за состојбата на претходниот работен ден
- Контрола на премин меѓу пензиските фондови – премин од еден во друг пензиски фонд од посебна на индивидуална сметка, премин од еден во друг пензиски фонд или во Фондот на ПИОМ заради раскинување на договор за членство - на дневна основа, при настанување, проактивно.

На квартална основа Агенцијата го контролира следното:

- Контрола на сметководството и финансиските извештаи на пензиските фондови и друштвата за управување со пензиски фондови

Во текот на 2007 година се вршеше континуирана вонтеренска контрола на работењето на друштвата за управување со пензиски фондови и пензиските фондови врз база на извештаи и информации доставени од друштвата и останатите институции вклучени во системот:

Фондот на ПИОМ и Народна банка на Република Македонија. Предмет на контрола беа следниве области:

- Контрола на процесите на маркетинг на друштвата – проверка и одобрувања на маркетинг материјали, како и активности на друштвата поврзани со работи на маркетинг.
 - Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Агенцијата ги одобрува сите маркетинг материјали на друштвата пред нивното објавување, со што превентивно делува во правец на фер и објективно информирање на јавноста. Во 2007 година беа издадени вкупно 101 одобрение за употреба на маркетинг материјали. Исто така, Агенцијата издаде четири опомени заради неправилности во работите на маркетинг на друштвата, два налога за измена на Веб страна, еден налог и едно решение за запирање на маркетинг материјал.
- Контрола на зачленувањето во приватните пензиски фондови – начинот на склучување на договори за членство, постапувањето по поднесоци за раскинување на договорите и контрола на работењето на агентите
 - при контрола на агентите спроведени по поплака на член или агент или редовна вонтеренска контрола, овластените лица на Агенцијата констатираа неправилности во работата на определени агенти на друштвата. Агенцијата донесе 10 решенија со кои од Регистрот на агенти беа избришани 13 агенти заради вршење на работи на маркетинг во работни простории, заради неправилности и незаконитости при склучување на договори за членство, оневозможување на правото на личен избор на пензиски фонд, и заради склучување на договор за членство со лица на кои не им е од интерес да пристапат во вториот столб.
 - Во рамките на своите законски надолжности Агенцијата поднесе три барања за поведување на прекршочна постапка против агенти. Исто така, Агенцијата против три агенти поднесе и кривични пријави заради фалсификување на исправа, злоупотреба на службена должност и злоупотреба на лични податоци, против еден агент, поднесе барање за поведување на прекршочна постапка заради употреба на неодобрени пресметки за идна пензија, односно заради доведување во заблуда на членовите.

Во текот на месец октомври, при вршење на дневната контрола на инвестициските активности со средствата на пензиските фондови беа откриени грешки во евиденциите на средствата на еден од пензиските фондови, чуварот на имот и Централниот депозитар на хартии од вредност. По откривањето на несогласувањата, овластени лица на Агенцијата, спроведоа контрола на документацијата поврзана со

трансакциите и констатираа незаконитости и неправилности во работењето на друштвото, пазарниот посредник и чуварот на имот. За утврдените незаконитости и неправилности во работењето на друштвото Агенцијата донесе Решение за отстранување на истите. Истовремено, Агенцијата ја извести Комисијата за хартии од вредност за констатираните неправилности во работењето на пазарниот посредник. Друштвото во месец декември ја извести Агенцијата дека постапило по решението и ги отсранило откриените неправилности.

При секојдневните контроли на работењето на друштвата беа откривани определени грешки и неправилности, но земајќи го во предвид фактот дека контролата е проактивна, грешките беа веднаш отстранети од друштвата за управување со пензиски фондови.

Теренска супервизија на друштвата за управување со пензиски фондови

Во вториот квартал на 2007 година, беше изведена редовна теренска контрола на работењето на двете друштва за управување со пензиски фондови (институционална контрола), согласно Годишниот план на Агенцијата за контрола на работењето на друштвата за управување со пензиски фондови за 2007. Контролата беше изведена непосредно во просториите на двете друштва во текот на месец мај и продолжи посредно во Агенцијата.

Контролата ги вклучи следните аспекти на работењето на друштвото:

- Сметководството и финансиските извешаи на друштвото;
- Капитал и профитабилност на друштвото;
- Средства и инвестиции на друштвото;
- Организациска поставеност на друштвото и човечка и материјална адекватност;
- Усогласеност со законските прописи и интерните акти на друштвото;
- Работата на Надзорниот и Управниот одбор;
- Услугите кон членовите на пензискиот фонд;
- Маркетинг и агенти;
- Договори со надворешни соработници и даватели на услуги.

Контролата беше извршена преку увид во дел од документацијата на двете друштва и преку интервјуирање на претставници од друштвата.

При контролата кај ниту едно од двете друштва не беа констатирани незаконитости во управувањето со пензиските фондови.

Врз основа на констатациите и забелешките од записникот за извршената контрола на двете друштва, а земајќи ги во предвид добрите деловни обичаи, како и потребата за континуираното подобрување на работењето на друштвата со цел унапредување и развој на капитално финансираниот пензиски систем и заштитата на интересите на членовите на пензискиот фонд, Препораките на Агенцијата во смисла на подобрување на работењето на друштвата се однесуваа на:

- конзистентно водење на сметководствени политики
- зајакнување на интерните контроли
- зајакнување на човечкиот капацитет при работењето со средствата на пензиските фондови
- контролирање и постепено намалување на трошоците направени за обезбедување консултански услуги од основачите на друштвата.

Во рамките на институционалната контрола и во согласност со Годишниот план на Агенцијата за контрола на работењето на друштвата за управување со пензиски фондови за 2007, овластени лица на Агенцијата спроведоа контрола во 69 филијали на деловните соработници на друштвата, при што беа констатирани неправилности и незаконитости во работењето на 39 филијали. За констатираните неправилности и незаконитости Агенцијата донесе 7 Решенија за нивно отстранување.

Теренска супервизија на пензиските фондови

Со оглед на фактот што редовната теренска контрола на работењето на пензиските фондови за 2006 година (финансиска контрола) беше завршена во декември 2006 година, за неправилностите и незаконитостите утврдени во текот на контролата, препораки и мерки беа дадени односно изречени во првиот квартал од 2007 година. Изречено е решение за отстранување неправилности и беше покренато едно барање за поведување прекршочна постапка.

Во втората половина на јуни 2007 година, Агенцијата изврши финансиска теренска контрола на работењето на пензискиот фонд Нов пензиски фонд-отворен пензиски фонд во работните простории на „НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД друштво за управување со пензиски фондови“ А.Д. Скопје. Предмет на контролата беа активностите и мерките кои друштвото требаше да ги превземе согласно задолженијата дадени во Записникот бр. 09-235/1 од 05.02.2007 година за извршената контрола на управувањето со пензискиот фонд, како и на сметководството и изработката на финансиските извештаи на пензискиот фонд.

Во текот на јули 2007 година, Агенцијата изврши финансиска теренска контрола на работењето на пензискиот фонд КБ Прв отворен пензиски фонд во работните простории на „КБ Прво друштво за

управување со пензиски фондови” АД Скопје. Предмет на контролата беа активностите и мерките кои друштвото требаше да ги преземе согласно задолженијата дадени во Решението бр.09-1400/10 од 28.12.2006 година за извршената контрола на управувањето со пензискиот фонд, како и на сметководството и изработката на финансиските извештаи на пензискиот фонд.

При контролата, тимот за контрола не констатира незаконитости во управувањето на друштвата со пензискиот фонд.

Работна група за постапување по жалби, поплаки и други поднесоци

Работната група за разгледување на жалби, поплаки и други поднесоци во текот на 2007 редовно одржуваше состаноци и предлагаше на директорот на Агенцијата, преземање конкретни активности и мерки. Агенцијата водеше постапки по поплаки од: осигуреници, членови на пензиски фонд, агенти и друштва. Во најголем дел водени се постапки за поединечни активности на друштвата кои не се во согласност со Законот и подзаконските акти; активности на маркетинг на агентите кои се надвор од нивните овластувања и воопшто за повреда на правата и интересите на осигурениците и членовите на приватните пензиските фондови.

Врз основа на законската обврска за заштита на интересите на членовите во 2007 година Агенцијата донесе 15 решенија за поништување на регистрацијата на договорите на 137 члена од Регистарот на членови во вториот столб. Ваквите одлуки Агенцијата ги спроведуваше врз основа поплаки и жалби од страна на членовите, како и врз основа на контрола. Според тоа, по поднесени барања за раскинување на договори беа донесени 7 решенија за поништување на регистрација на договорите на 9 члена од Регистарот на членови во вториот столб. Имено, се работи за членови кои склучиле договори за членство во вториот столб, а имаат над 15 години работен стаж или се на возраст над 50 години (мажи) и 45 години (жени), факти врз основа на кои што не е препорачлива да се членува во двостолбниот пензиски систем. Исто така, во спроведените дополнителни контроли овластените лица на Агенцијата констатираа неправилности во работата на определени агенти на друштвата и со 8 решенија за поништување на регистрација, Агенцијата поништи 128 договори за членство во Регистарот на членови, заради оневозможување на правото на личен избор на пензиски фонд и заради доведување во заблуда на членовите.

Табеларен приказ на преземени мерки од Агенцијата во 2007 година:

	МЕРКИ	КБ ППД	НПФ	ВКУПНО	Забелешка
1	Опомена	3	1	4	Заради вршење измени на Веб страна без одобрение од Агенцијата
2	Налог за запирање на објавени интервјуа, изјави и неодобрен маркетинг материјал	2	1	3	Заради вршење измени на Веб страна без одобрение од Агенцијата и заради објава на неодобрен маркетинг материјал
3	Решение за запирање на маркетинг материјал	1	0	1	Заради употреба на неодобрен маркетинг материјал
4	Решение за бришење на агент од регистарот на агенти	6	4	10	Избришани се 13 агенти од Регистарот на агенти
5	Решение за отстранување на неправилности и незаконитости	4	4	8	Заради незаконитости и неправилности во 39 филијали и заради незаконитости и неправилности при евидентирањето на трансакциите со средствата на пензискиот фонд
6	Решение за поништување на регистрација на договор на член	5	10	15	Поништени се 137 договори од Регистарот на членови
7	Барање за поведување на прекршочна постапка	3	1	4	Против агенти на друштвата
8	Барање за поведување на кривична постапка	2	1	3	Против агенти на друштвата
	ВКУПНО	26	22	48	

III.2 Законска и подзаконска регулатива

Во текот на 2007 година Агенцијата ги иницираше предлозите на Законот за измени и дополнувања на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, чиј предлагач е Министерството за труд и социјална политика.

Агенцијата активно учествуваше во изготвување на дизајнот за доброволното капитално финансирано пензиско осигурување и предлог Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување чиј предлагач е исто така Министерството за труд и социјална политика.

Покрај тоа, Агенцијата помагаше и во работата на Министерството за труд и социјална политика во однос на измените на Законот за пензиско и инвалидско осигурување со кои се регулира можноста за премин меѓу едноставен и двоставен систем за осигурениците од одбрана, внатрешни работи, казнено-поправни домови и воспитно-поправни домови.

Агенцијата покренa иницијатива за измена на Законот за матична евиденција за осигурениците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување и Законот за евиденциите од областа на трудот со цел да се воспостави законска можност Агенцијата преку Агенцијата за вработување или Фондот на ПИОМ да добива податоци за домашни адреси на нововработените лица – задолжителните членови со цел непречено да ја спроведува обврската за нивно известување и обезбедување транспарентност и заштита нивните права и интереси. Исто така, Агенцијата покренa иницијатива за измена на Законот за агенции привремени вработувања.

Во 2007 година Агенцијата ги донесе следните акти кои се однесуваат на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување:

1. Правилник за измена на Правилникот за користење на одмори и отсуства на работниците во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување;
2. Правилник за дисциплинската и материјалната одговорност на вработените во Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување;
3. Правилник за измена и дополнување на Правилникот за начинот и постапката на маркетинг на пензиските фондови со Интерно упатство за предметот, начинот и постапката за вршење контрола на работите на маркетинг на друштвата за управување со пензиски фондови и членство во пензиските фондови ;
4. Правилник за измена и дополнување на Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи за пензиските фондови;
5. Правилник за начинот и рокот на враќањето на уплатените средства во пензискиот фонд од Буџетот на Република Македонија и
6. Правилник за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци;
7. Правилник за измена и дополнување на Правилникот за инвестирање на средствата на пензиските фондови и
8. Одлука за измена на Одлуката за ограничувања на вложувањата во одделни видови инструменти различни од ограничувањата утврдени во член 107 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.
9. Одлука за уништување на тестови од испитите за стекнување на својство агент.
10. Правилник за надоместок за премин

Законот за доброволно капитално финасирано пензиско осигурување (трет столб) и измените на Законот за задолжително капитално финасирано пензиско осигурување (втор столб) предизвикаа измена на постојните подзаконски акти и подготвока на нова регулатива. Еден дел од подзаконските акти се однесуваат само на вториот столб, друг дел се заеднички и за втор и за трет столб и третиот дел ќе бидат само за трет столб. Се до донесувањето на двата закони овие подзаконски акти ја задржуваат формата на предлози:

1. Правилник за начинот и постапката за добивање дозвола за основање на пензиски друштва и одобрение за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд;
2. Правилник за поблиските услови за основање на пензиски друштва
3. Правилник за начинот и постапката за распределба на осигуреници во задолжителни пензиски фондови и за начинот и постапката на членство во задолжителен пензиски фонд при зачленување по прв пат и за начинот и постапката на премин на член од постоен во иден пензиски фонд;
4. Правилник за начинот и постапката за маркетинг на задолжителни и доброволни пензиски фондови;
5. Правилник за начинот и постапката за полагање испит за стекнување својство агент и за запишување на лицето во регистарот на агенти;
6. Правилник за надоместоци кои се однесуваат на задолжителните пензиски фондови;
7. Правилник за надоместок за премин на членови меѓу пензиски фондови;
8. Правилник за пренос на средства од една на друга индивидуална сметка и од индивидуална потсметка на индивидуална сметка во задолжителен пензиски фонд
9. Правилник за пренос на средствата во случај на инвалидност или смрт на член и времено распределен осигуреник во задолжителен пензиски фонд и пренос на средства на член кој го отповикал утврдениот статус;
10. Правилник за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови;
11. Правилник за избор на домашни правни лица кои вршат услуги со хартии од вредност;
12. Правилник за индивидуални сметки на членовите на задолжителен пензиски фонд и за архивирање на документи и евиденција за задолжителен пензиски фонд;
13. Правилник за доброволни индивидуални и професионални сметки на членовите на доброволен пензиски фонд и архивирање на документи и евиденција на доброволен пензиски фонд;
14. Правилник за контрола на пензиските друштва;
15. Правилник за утврдување на методологијата за пресметка на капитал на пензиско друштво;

16. Правилник за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво;
17. Правилник за критериумот за рангирање на суб-чуварите на имот;
18. Правилник за начинот на спречување на злоупотреба на информациите добиени како резултат на службената положба;
19. Правилник за начинот на известување на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување од страна на пензиското друштво;
20. Правилник за начинот и рокот на враќање на уплатени средства во задолжителниот пензиски фонд од Буџетот на Република Македонија.

III.3 Активности за намалување на надоместоците кои ги наплаќаат друштвата за управување со пензиски фондови

Тргувајќи од тоа дека е должна да ги штити интересите на членовите на пензиските фондови, Агенцијата посвети големо внимание на рационализацијата на трошоците на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување. На иницијатива на Агенцијата се отвори прашањето за преиспитување на трошоците и надоместоците кои ги наплатуваат инволвираните институции за извршување на функциите за вториот столб, врз основа на реалните состојби, со можност за нивно намалување. За таа цел оваа прашање беше поставено пред двете друштва за управување со пензиски фондови, Министерскиот совет за имплементација на реформата на пензискиот систем и пред Владата на Република Македонија.

Во тој контекст Агенцијата направи преоценка и на сопствените надоместоци и изврши нивно намалување со цел рационализација на трошоците на системот и стимулирање на развојот на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување. Понатаму Агенцијата направи преоценка и на другите надоместоци кои ги наплатува од друштвата и ги намали скоро сите ставки. За ова друштвата беа исто така информирани. Одлуката за утврдување на висината на надоместоците што ги наплатува Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување од друштво за управување со пензиски фондови бр.02-859/2 беше објавена во Службен весник на Република Македонија бр.66/07, за која согласност даде Владата на Република Македонија.

Во поглед на преиспитување и намалување на надоместоците на друштвата за управување со пензиски фондови, Агенцијата имаше задача да го управува тој процес за што им предочи на двете друштва за **неколку клучни прашања** кои тие мора да ги има во предвид при планирање на своите приходи и расходи, односно на надоместокот кој ќе го наплатуваат. Исто така, од страна на Агенцијата беа и посочени одредени ставки каде е забележано значително високо ниво на расходи предвидено од страна на друштвата, оправданоста за тоа и потребата од нивно преиспитување заради поголема заштеда:

- За да биде успешен вториот столб на пензискиот систем, тој мора да биде фер за сите учесници: членовите, друштвата и државата.
- Членовите мора да имаат разумна стапка на принос на своите индивидуални сметки, а со постојните стапки на надомест на друштвата (8.5%) членовите ќе оставарат позитивна стапка на принос дури во четвртата година од постоење на системот;
- Друштвата треба да остваруваат соодветен профит, но не и прекумерен. Проценките за интерната стапка на поврат на капиталот на друштвата (ИРР) за десетгодишниот период на работење на друштвата се околу 30% што е значително висока стапка имајќи предвид дека друштвата имаат ексклузивни права за управување со средствата на членовите за 10 години, системот е задолжителен, така што може да се очекува континуиран прилив на придонеси, а почетната основа на членство е поголема од онаа предвидена со тендерската документација врз основа која друштвата го определија надоместокот од 8.5%.
- Друштвата мора да водат сметка за рационалност на сопствените трошоци. Бидејќи во иднина се очекува зачленување само на новоработените лица, нема разумна оправданост за високата ставка на трошоци за маркетинг и агенти (16% од вкупните приходи на друштвото) и за високите трошоци за зачленување кои ги предвиделе друштвата.
- Крајно државата мора да презема мерки за заштита на интересите на членовите.

И покрај вложените напори и бројните средби со друштвата на кои беше презентирана причината за намалување на надоместокот кој о наплаќаат од членовите резултатот беше намалување од 8,5% на 7,9%. Ова намалување всушност се должеше на намалување на трошоците во НВРМ – Чувар на имот, Фондот на ПИОМ и Агенцијата (учесници во институционалната инфраструктура на вториот столб). Очекувањето за реално намување на надоместокот што го наплаќаат друштвата не се исполни и покрај бројните разговори темелени врз аргументирани пресметки.

Заради тоа Владата на Република Македонија до Собранието на Република Македонија поднесе Предлог на закон за Изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со кој ќе се придонесе во зајакнувањето на пазарните законитости и продлабочување на конкуренцијата во пензискиот сектор, а сето тоа ќе влијае на поефтинување на трошоците на системот.

Понатаму, во декември 2007 година Управниот одбор на Агенцијата донесе Одлука за висината на месечниот надомест што Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување го наплатува од друштвата за управување со пензиски фондови за 2008 година како процент од уплатените придонеси во пензиските фондови. Со оваа Одлука се намалува висината на месечниот надоместок кој ќе го наплаќа Агенцијата во 2008 година од

претходно предвидените 1.5% на 1% што претставува намалување за 33%. За истиот дадена согласност од Владата на Република Македонија. Основа за намалувањето беа проекциите за очекуван зголемен прилив на придонеси во 2008 година (извор: Актуарската единица при Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија) и реалната состојба на членови во вториот столб, од приходна страна, како и утврдениот буџет на Агенцијата за 2008 година, од расходна страна.

Анализите на Агенцијата покажаа дека постои реална можност да се намали надоместокот од претходно предвидените нивоа, односно да се задржи на константна висина од 1% не само во 2008 година, туку и во 2009 и 2010 година. Овој пристап на константен намален надоместок на 1% во следните три години придонесува кон стабилност на пазарот и можност за негова поголема предвидливост.

Намалувањето на надоместокот кој Агенцијата го наплаќа од друштвата разумно е да се очекува дека ќе влијае врз намалување на надоместокот кој друштвата во 2008 година ќе го наплаќаат од членовите. **(Во февруари 2008 година се реализираше очекуваното намалување и тоа: НОВ Пензиски фонд АД скопје го намали надоместокот од 7.9% на 6.9%, а КБ ППД од 7.9% на 6.8%).**

III. 4 Известување на задолжителните членови кои во периодот на зачленување во пензиски фондови не избрале пензиски фонд

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Агенцијата времено ги распределува во пензиски фонд осигурениците кои не се зачлениле во пензиски фонд, а биле обврзани на тоа. При распределбата на осигурениците во пензиските фондови Агенцијата обезбедува бројот на осигуреници да биде пропорционален со вкупната вредност на средствата на секој одделен пензиски фонд, на датумот утврден од страна на Агенцијата. Овие осигуреници имаат право три месеци по стапување во задолжително пензиско и инвалидско осигурување да потпишат договор за членство со пензиски фонд по сопствен избор, а доколку не потпишат договор остануваат членови на пензискиот фонд во кој биле распределени од Агенцијата. Согласно законските обврски Агенцијата, по писмен пат, ги информира овие членови за пензискиот фонд во кој се распределни.

Во текот на 2007 година Агенцијата редовно ја спроведуваше оваа законска обврска за известување на задолжителните членови кои не потпишале договор и се распределени по случаен избор во еден од пензиските фондови. За таа цел е развиено и софтверско решение за печатење на известувањата, а писмата се доставуваат на име на лицето, а на адреса на работодавецот, бидејќи тоа е единствен податок со кој располага Агенцијата, а е добиен од Фондот на ПИОМ.

Заради појава на голем број лица за кои беа вратени писмата заради неточна адреса, Агенцијата презеде активности за добивање на домашните адреси на овие лица од Министерството за внатрешни

работи. Во март 2007г. Агенцијата и Министерството за внатрешни работи склучија Договор за давање на лични податоци на користење (адреса на живеење), согласно кој Агенцијата е корисник на податоците. Со тоа се овозможи информирање на членовите за нивните права и обврски. Така, во 2007 година, Агенцијата по писмен пат извести 13277 трајно распределени членови на пензиските фондови.

Во контекст на редовно информирање на членовите, Агенцијата редовно ја ажурираше својата Веб страна со соопштенија и информации кои освен на членовите на вториот столб и нивните права се однесуваат и на пошироката јавност.

III. 5 Испит за стекнување својство агент

Согласно Правилникот за начинот и постапката за полагање испит за стекнување својство агент и за запишување на лицето во регистарот на агенти, Агенцијата организира четири редовни испитни сесии во текот на една календарска година.

Испитот се полага писмено, со содржина утврдена во програмата за полагање на испитот, што ја изготвува Агенцијата, најмалку три месеци пред одржувањето на испитот. Согласно оваа програма, секој кандидат кој освоил најмалку 70% од вкупните бодови на тестот го положил испитот. Во септември Агенцијата ја ажурираше програмата за полагање на испитот со најновите измени на надоместоците кои ги наплаќаат друштвата.

Во 2007 година испитот го полагаа вкупно 593 кандидати од двете друштва од кои 363 го полжија испитот.

Согласно член 35 од Законот за заштита на лични податоци, личните податоци може да се користат само во време кое е неопходно за остварување на одредената цел. По истекот на неопходното време, личните податоци мораат да се бришат освен ако со друг закон поинаку не е уредено. Во конкретниот случај Агенцијата ги користи личните податоци на лицата кои сакаат да стекнат својство на агент во периодот потребен за полагање на испит и евидентирање на агентите во информатичкиот систем на Агенцијата. Со заокружување на процесот за внес на лични податоци на лицата кои полагаа испит за стекнување својство на агент во информатичкиот систем на Агенцијата, престана потребата од чување на тестовите од испитите. Заради тоа Комисијата за полагање на испит за стекнување својство на агент, на крајот на септември 2007 година, започна со уништување на тестовите од испитите за стекнување својство на агент кои се одржаа во испитните сесии во периодот од јули 2005 до јуни 2007 година, а во декември ги уништи тестовите од испитната сесија во септември.

III.6 Развивање на свеста на јавноста за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување и правата на членовите на пензиските фондови

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Агенцијата е должна да ги информира граѓаните за нивните права, карактеристиките, предностите на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување, за категориите осигуреници кои задолжително треба да се зачленат во приватен пензиски фонд, за осигурениците кои можат да се зачленат по сопствен избор во пензиски фонд, факторите кои треба да се земат во предвид при одлучувањето дали осигуреник да се зачлени во приватен пензиски фонд, роковите за избор на пензиски фонд при првото вработување и сл.

Истражување на јавното мислење

За потребите на јавната едукативна кампања, Агенцијата и Министерството за труд и социјална политика нарачаа истражување на јавното мислење на тема “Ставови и мислења на граѓаните за реформата на пензискиот систем во Република Македонија”. Истражувањето беше спроведено од страна на Агенцијата за истражување на пазарот Мартен Борд Македонија, а финансирано од страна на Проектот за деловно опкружување на УСАИД.

Една од целите во истражувањето беше да се утврди степенот на информираност на граѓаните за процесот на пензиската реформа и видот на медиумот преку кои граѓаните се информираат за прашањата поврзани со пензиската реформа. Исто така, беше потребно да биде утврдено задоволството и расположението на граѓаните преку нивните оценки во поглед на фактичката состојба во пензиската област и потенцијалната желба за членство во доброволното пензиско осигурување. Резултатите од истражувањето на јавното мислење претставуваа инпут за развивање на стратегијата за водење на јавната кампања.

Јавна едукативна кампања

Агенцијата во соработка со Проектот за деловно опкружување на УСАИД, во последните два квартала од 2007 година континуирано објавуваше едукативни текстови во дневните и неделните печатени медиуми „Што треба да знаете кога се зачленувате во пензиски фонд?“ ; „Рок на избор три месеци“ и „Ако се предомислите - доставете поднесок“.

Агенцијата учествуваше во информативната и едукативна кампања координирана од Министерство за труд и социјална политика, а

финансирана преку средствата од СПИЛ заемот на Светска банка. Едукативната кампања треба да ја спроведе маркетинг агенцијата Република, која е избрана на јавен тендер, согласно процедурите на Светска банка. На 26 декември 2007г. со конференцијата за печат официјално започна јавната кампања на МТСП, Агенцијата и Фондот на ПИОМ чија основна цел е зголемување на свесноста и информираноста на осигурениците околу поставеноста на трите столба, како и придобивките на секој од трите столба. Предвидено е едукативната кампања да трае неколку месеци и да се спроведува во три фази. Првата фаза се реализираше во месеците декември 2007г и јануари 2008г, а другите две фази се предвидени за 2008г. Во првата фаза од јавната кампања “Потсетување за правото на премин” јавноста беше информирана дека правото на премин од еден во друг фонд започнува од јануари 2008 година за што беа објавувани принтови во неколку дневни весници и еден неделен весник и радио реклами на неколку радио станици. За потребите на кампањата беше изготвена и нова веб страница www.mojapenzija.com.mk на која редовно се објавуваа текстови со цел поголема достапност на информации до сегашните и идните членови на пензиските фондови.

Дополнителни активности во насока на развивање на свеста на јавноста

Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, во рамките на своите надлежности за равивање на свеста на јавност за целите и принципите на капитално финансираното пензиско осигурување и правата на членовите на пензиските фондови, организираше две обуки во текот на 2007г.

Првата обука која се одржа во месец март 2007г. беше наменета за вработените во Центрите за вработување на Агенцијата за вработување на Република Македонија, на тема “Правата на членовите на пензиските фондови и заштита на личните податоци на осигурениците”. На обуката оперативните работници од АВРМ подетално се запознаа со карактеристиките на реформираниот пензиски систем, правата и обврските на членовите и начинот на одбирање на пензиски фонд. Исто така, им беше нагласено дека, бидејќи имаат пристап до личните податоци на осигурениците, треба да обрнат посебно внимание на начинот на нивно користење. Презентации на оваа обука беа одржани од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и Дирекцијата за заштита на лични податоци, а присуствуваа и претставници од Фондот на ПИОМ и Министерството за труд и социјална политика.

Втората обука (советување) се одржа во месец ноември со поддршка на Проектот за деловно опкружување на УСАИД, а беше наменета за претставници на судството. Целта на одржувањето на советувањето со судиите беше размена на стручни мислења помеѓу судиите и професорите од правниот факултет во Скопје, во врска со

правата на членовите во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување.

Покрај овие две обуки, директорот на Агенцијата посети околу 100 работодавачи (фирми) и други организации во периодот од 15 мај до 15 ноември 2007г. и тоа во вкупно 25 градови и села (Битола, Охрид, Тетово, Ново село, Струмица, Куманово, с.Проевце, с.Доброшане, Кавадарци, Гевгелија, с.Стење, Ресен, Велес, Штип, Свети Николе, Прилеп, с.Суводол, Кочани, Крива Паланка, с.Крстовдол, Валандово, Дојран, Дебар, Гостивар и Радовиш). Основната цел на посетите беше поблиско запознавање и информирање на работодавачите, а преку нив и нивните вработени, со правата и обврските во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување (втор столб) и активностите кои се однесуваат на воведување на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување (трет столб). На овие посети беа реализирани и неколку средби со студентите од приватните и државните факултети во Република Македонија, кои беа од едукативен карактер, заради фактот дека студентите се потенцијални членови на пензискиот систем, како и од причина што тие треба да ги знаат своите права уште од почетокот на нивната работна кариера.

Активности со медиумите

Конференции за печат

1. Конференција за печат на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и Министерството за труд и социјална политика, одржана во јуни на тема: **“Создадени реални услови за намалување на надоместоците во вториот столб”**
2. Конференција за печат на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и Министерството за труд и социјална политика, одржана во декември со две теми: **“Од 1 јануари 2008г. осигуренциите ќе можат да го остварат правото на премин од еден во друг пензиски фонд”** и **“Започнува јавна едукативна кампања на МТСП, Агенцијата и Фондот на ПИОМ за реформите на пензискиот систем а особено за воведување на третиот столб”**
3. Конференција за печат на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, одржана во декември 2008г. на тема: **“МАПАС го намали за 33% надоместокот кој ќе го наплаќа од друштвата за управување со пензиски фондови во 2008 година”**.

Во контекст на намалувањето на надоместокот кој Агенцијата ќе го наплатува од друштвата за управување со пензиски фондови во 2008 година, беа објавени 3 рекламни текстови во 3 дневни весници во декември 2007 година.

Поважни соопштенија за медиумите

- Соопштение за организирање и спроведување на обука за вработените од Центрите за вработување на Агенција за вработување на Р.Македонија на тема “Правата на членовите на пензиските фондови и заштита на личните податоци на осигурениците”. во соработка со Дирекцијата за заштита на лични податоци и МТСП – март;
- Соопштение по повод 5-годишнината од основањето на Агенцијата – септември;
- Соопштение за организирање на тркалезна маса (советување) со поголемите банки на тема “Улогата на банка чувар” – декември.

Интервјуа за електронски медиуми (телевизиски куќи и радио станици)

- Интервјуа за националните телевизии (Телма, Македонска телевизија, SkyNet);
- Интервјуа за локални телевизии (Орбис од Битола, Тера од Битола, ТВМ Охрид, НТВ Охрид, “НОВА”, Куманово во емисијата “Со повод”; Радио телевизија Гевгелија, Свет од Свети Николе, ТВ Кобра од Радовиш

Постигната е согласност за медиумска поддршка со здружението на локални радиодифузни претпријатија за промоција на третиот столб;

Интервјуа за пишани медиуми (дневни и неделни весници)

- Интервјуа за дневни весници (Дневник, Утрински весник, Вест);
- Интервју за неделни весници (“Теа модерна”).

Тема на разговорот во овие интервјуа беше оценка на имплементацијата на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување (втор столб). При тоа значајно беше потсетувањето на јавноста на кого се однесува ова осигурување, кои се правата, која е сигурноста, а во последниот месец од 2007г. и правото на премин на членовите од еден во друг фонд. Беше опфатена и инфорацијата за доброволното капитално финансирано пензиско осигурување (трет столб) со информација од кога ќе започне, што значи, на кого се однесува и како ќе изгледа во целост.

III.7 Учество во тела основани заради усогласување со законодавството, директивите и процедурите за членство во Европска унија

Во текот на 2007 година Агенцијата зеде активно учество во меѓуинституционални работни тела насочени кон усогласување со законодавството, директивните и прцедурите за членство во Европската унија и изготвувањето соодветни извештаи, и тоа во:

- Поткомитет за инклузија
- Работна група за слободно движење на работници
- Работната група за право на основање и слобода на давање на услуги
- Работната група за финансиски услуги
- Работната група за социјална политика и вработување

III. 8 Статистичка анализа и изработка на извештаи за капитално финансирано пензиско осигурување

Агенцијата во текот на 2007 година континуирано подготвуваше статистичка анализа на задолжително капитално финансираното пензиско осигурување, односно функционирањето на друштвата и пензиските фондови. За таа цел редовно се изготвуваа и објавуваа месечни билтени, квартални статистички извештаи и годишен статистички извештај. Овие извештаи содржат податоци за дистрибуција на членството во пензиските фондови според нивниот статус (доброволни или задолжителни), старосна и полова структура на членството, уплатени придонеси во вториот столб, наплатени надоместоци и висина на нето средствата на пензиските фондови, вредност на нето средствата на пензиските фондови, вредност на сметководствените единици во пензиските фондови и структура на инвестициите на имотот на пензиските фондови.

Исто така, во 2007 година особено внимание беше посветено на изработката на Извештајот за состојбите во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување за 2006 година, кој е законска обврска на Агенцијата. Извештајот содржи опис на структурата на капитално финансираното пензиско осигурување, финансиски податоци за друштвата за управување со пензиски фондови, информации за пензиските фондови кои вклучуваат податоци за членството, придонесите, инвестирањето, надоместоците и исплатата на пензиите, како и информации за почитувањето за законските и позаконските акти, краток осврт на работењето на Агенцијата и резиме за 2006 година и планови за 2007 година. Во прилог на извештајот дадени се голем број статистички податоци. Извештајот беше разгледан и прифатен од Управниот одбор на Агенцијата и објавен во Службен весник на Република Македонија и на веб страната на Агенцијата, а се изготви и

печатена верзија на македонски и англиски јазик која се дистрибуираше до институциите со кои соработува Агенцијата, во земјата и во странство.

III. 9 Активности поврзани со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување

Во измината 2007 година Агенцијата континуирано и интензивно учествуваше во подготовките поврзани со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување (трет столб). При тоа, Агенцијата имаше свои членови во меѓуинституционалниот Управен комитет за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување чија задача беше подготовка на предлог дизајн за третиот столб, како и подготовка на соодветна законска регулатива, врз основа на истржувања и искуствата од други релевантни земји, а во соработка со странски консултанти ангажирани преку СПИЛ заемот на Светската банка. Во рамките на Агенцијата се формираше и работна група за поддршка на Управниот комитет составена од 3 вработени во Агенцијата кои дадоа стручен придонес кон дефинирање на дизајнот на третиот столб. За потребите на развивање на дизајнот беа направени и две студиски посети во Бугарија и Хрватска, на која учествуваа вработени во Агенцијата, кои беа многу корисни во смисла на добивање практични препораки и предлози за дизајнот на третиот столб.

Агенцијата и Министерството за труд и социјална политика во соработка со Проектот за деловно опкружување на УСАИД, организираа две тркалезни маси: првата, тркалезна маса беше со поголемите работодавачи на тема “Дизајн на третиот пензиски столб и можноста за организирање и финансирање на професионална пензиска шема” во април 2007г. а другата со деловните банки, на тема “Дизајн на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување на Република Македонија и улогата на банката чувар” во мај 2007г.

Исто така, Агенцијата и Министерството за труд и социјална политика а со финансиска поддршка од Советот на Европа, организираа и една регионални конференции на тема “Размена на искуства од имплементацијата на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување низ призма на усогласување со ЕУ директивите” на која учествуваа предавачи од Хрватска, Бугарија, Македонија, Холандија и гости од Србија, Црна Гора, Албанија, Косово и Босна и Херцеговина.

Во декември во Љубљана, Република Словенија, министерот за труд и социјална политика и директорот на Агенцијата го промовираа доброволното капитално финансирано пензиско осигурување пред словенечките банки, пензиски друштва и осигурителни компании. Согласно Заклучокот на Владата на Република Македонија, третиот

столб треба да се промовира и пред други земји (Србија, Хрватска, Бугарија, Австрија, Холандија итн) за што беше изготвен акционен план.

Во рамките на активностите поврзани со подзаконските акти Агенцијата активно работеше на усогласување на постојните подзаконски акти во смисла на Предлог законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

III.10 Развој на деловните процеси и софтверската апликација

Во текот на 2007 година Агенцијата работеше на финализирање, унапредување и прилагодување на деловните процеси согласно потребите и барањата на сите институции вклучени во системот на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (друштвата за управување со пензиски фондови, Фондот на ПИОМ и Народната банка на Република Македонија како чувар на имотот на пензиските фондови).

Во соработката со Фондот на ПИОМ беше посветено дел од времето на финализирање и имплементација на процесите за трансфер на придонеси од Фондот на ПИОМ во приватните пензиски фондови кои ги вклучуваа. потпроцесите за пренос на средства меѓу Фондот на ПИОМ и друштвата во случај на раскинување договор за членство во втор столб, недоволно уплатен придонес во втор столб или повеќе уплатен придонес.

Во соработката со чуварот на имот се работеше на финализирање и тестирање на процесот на размена на податоци согласно развојот на софтверот од страна на чуварот на имот.

Во однос на тековните активности и процеси на Агенцијата исто така се работеше на:

- Финализирање и унапредување на процесите на контрола на инвестициските активности и вреднувањето на средствата на пензиските фондови по комплетирање на внесот на историските податоци во врска со инвестирањето на пензиските фондови и прилагодувањата согласно можностите на друштвата и чуварот
- Финализирање на процесот за контрола на исплата на пензии по финализирање на усогласувањата со Фондот на ПИОМ
- Тековно се работеше и на унапредување на процесите со оглед на проблемите воочени во практика, на барање на инволвираните институции или заради обезбедување поголема ефикасност на постојните решенија.

Паралелно со измените во деловните процеси, се вршеа соодветни дополнувања и измени на софтверските решенија/модули за соодветниот деловен процес. Нивниот развој беше овозможен преку соработката на тимот на Агенцијата со тимот на софтверската компанија

одбрана за реализација на оваа задача преку заемот на Светската банка за имплементација на социјалната заштита - СПИЛ.

III.11 Изградба на информатичкиот капацитет на Агенцијата

Во текот на 2007 година ИТ одделението на Агенцијата тековно вршеше администрација на персоналниот нотификациски систем за информацискиот систем на Агенцијата, оптимизација на оперативната база на податоци, администрација и одржување на базата на податоци, на апликацискиот сервер, на оперативните системи и на хардверскиот систем, како и одржување на софтверската апликација во соработка со софтверската куќа анагажирана за одржување на истата преку набавка на Светска Банка.

Со цел архивирање на податоците од базата на податоци надвор од просториите на Агенцијата, беше изнајмен сеф во една деловна банка, во која еднаш неделно овластено лице од ИТ одделението на Агенцијата ги депонира траките со архивираната база на податоци, како и секоја нова верзија на софтверските алатки кои ги користи системот на Агенцијата.

Во мај 2007 беше имплементиран апликативен, кориснички и клиентски софтвер за дигиталното потпишување на документите за размена на mailbox-от на Агенцијата и истиот беше доставен до соодветните институции (Фондот на ПИОМ, Народна банка и друштвата за управување со пензиски фондови), по потпишување на договор за размена на јавни електронски клучеви генерирани од софтверот за дигитално потпишување.

ИТ одделението тековно ја администрираше и одржуваше постоечката хардверска опрема составена од серверски машини на кои работи софтверската апликација, персоналните компјутери и преносните компјутери.

Заради појава на проблем со преполнување на меморијата помеѓу серверите заради несинхронизираност на Oracle партициите беше отворено барање до Oracle по кое апликативниот сервер се надгради на понапредна верзија.

Заради подобра ефикасност на апликацијата и искористеност на софтверските лиценци ИТ одделението во согласност со фирмата доставувач на софтверот утврди во кој обем е потребно да се надградат серверските машини, непрекинатото напојување на серверите и персоналните компјутери со софтвер за тековно архивирање на серверот. ИТ одделението изготви документација за набавка, тестирање, инсталација, администрирање и одржување на дополнителна хардверска опрема. За набавката на дополнителната опрема беше објавен тендер од страна на проектната единица за СПИЛ. Истата целосно ќе биде завршена во првиот квартал од 2008 година.

III.12 Градење и јакнење на капацитетот на човечките ресурси на Агенцијата

Вработените во Агенцијата имаа можност да ја продолжат својата професионална едукација преку учество во процесот на обуки и преку посета на конференции. Најголем дел од обуките беа организирани со помош на користење на средства од заемот СПИЛ на Светска банка и БЕА проектот на УСАИД.

III.12.1 Обука во земјата, учество на семинари и конференции

- Градење на капацитетот на Агенцијата во областа на супервизија на пензиски фондови – оваа обука беше изведена во Агенцијата реализирана од консултантска фирма од Чиле, финансирана од СПИЛ. Обуката се состоеше од два модули: супервизија на друштвата за управување со пензиски фондови и супервизија на пензиските фондови.
- Во февруари се одржа еднодневна презентација за одржување од Oracle организирана од Oracle Support.
- Во февруари во организација на Министерството за труд и социјална политика, и програмата за поддршка на социјалните институции – заедничка програма на Советот на Европа и Европска комисија се организираше регионална тркалезна маса на тема „Искуства од имплементирање на доброволното пензиско осигурување низ призма на усогласување со ЕУ директивите“ на која учествуваше Агенцијата
- Во март се одржа Осмата годишна конференција на Македонска Берза. Учесството на конференцијата беше финансирано од СПИЛ.
- Во септември се одржа семинарот на тема „Корпоративно управување и корпоративна општествена одговорност“ организиран од страна на УСАИД.
- Во септември се одржа семинарот „ИСМС (Information Security management System) – нови барања и следни чекори“ во организација на НетБит. Учесството беше финансирано од буџетот на Агенцијата.
- Во ноември и декември советникот се одржа обука за односи со јавност во организација на “Лондонска школа за односи со јавноста”. Обуката беше финансирана од СПИЛ проектот.
- Во ноември во Скопје се одржаа презентации за Oracle Business Intelligence Standard Edition One и Quest Software – Intrust for Databases.
- Во ноември и декември во просториите на Агенцијата се одржа обука на вработените во Агенцијата на тема: теренска супервизија која беше обезбедена преку БЕА проектот на УСАИД

- Во ноември се одржа презентација од IBM за IBM Total Storage сервери од сите класи.
- На почетокот на декември, во Струмица, се одржа обука на вработените на Агенцијата за доброволното капитално финансирано пензиско осигурување со посебен осврт на улогата на Агенцијата во ова осигурување.

III.12.2 Обука во странство и учество на конференции

- Во март се одржа состанок на Техничкиот комитет на ИОПС – Меѓународната асоцијација на супервизори, во Амстердам, Кралство Холандија. Учесството беше финансирано од СПИЛ проектот.
- Во февруари се организираше обука за теренска контрола од Комисијата за финансов надзор на Република Бугарија. Учесството беше финансирано од УСАИД.
- Во март се организираше обука за Oracle Programming with PL/SQL во Белград, Србија, а посетата беше финансирана од СПИЛ.
- Во мај претставници на Агенцијата, заедно со претставници на НБРМ, реализирана еднодневна работна посета на банки -чувари на имот во Софија, Бугарија. Учесството беше финансирано од буџетот на Агенцијата.
- Во месец мај се одржа редовниот втор квартален состанок на Техничкиот комитет на ИОПС – Меѓународната асоцијација на супервизори во Базел, Швајцарија. Учесството беше финансирано од СПИЛ проектот на Светска банка.
- Во јуни претставници на Агенцијата учествуваа на традиционалната Годишна конференција на Интернационалната федерација на администратори на пензиски фондови (ФИАП) организирана во соработка со Бугарската асоцијација на друштва за дополнително пензиско осигурување (БАСПСЦ) на тема “Капитално финансирани системи: нивната улога во решавање на пензискиот проблем”, која се одржа во Варна, Република Бугарија. Учесството беше финансирано од БЕА проектот на УСАИД.
- Во јуни на Блед, Република Словенија се одржа Меѓународниот Форум за пензиска реформа. Учесството беше финансирано од СПИЛ проектот на Светска банка.
- Во јуни во Амстердам, Холандија се одржа Семинар за супервизија базирана на ризик. Учесството беше делумно финансирано од организаторот на семинарот (Холандската централна банка) и од СПИЛ проектот на Светска банка.
- Кон средината на јуни се одржа Меѓународниот Форум за пензиски фондови кој се одржа во Прага, Република Чешка. Учесството беше финансирано од СПИЛ проектот на Светска банка.
- Во октомври се реализира дводневна посета на Бања Лука, Република Српска. Имено, Република Српска е во фаза на воведување на реформи на пензискиот систем заради што од

- нивна страна побарана е стручна помош од Агенцијата. Патувањето беше финансирано од Република Српска.
- Во ноември се одржа Годишното собрание, техничкиот комитет и конференција на ИОПС/ОЕЦД во Пекинг, Р.Кина. Патувањето беше реализирано со поддршка на СПИЛ проектот.
 - Во ноември се реализираше студиска посета на Бугарија со цел запознавање на искуствата, проблемите и препораките во врска со членството во приватните пензиски фондови а особено со процесот на премин на членовите од еден во друг фонд. Патувањето беше реализирано со поддршка на УСАИД/ Проектот за деловно опкружување.
 - Во декември, во Белград, Србија се одржа Економски форум на тема: “Пензиските реформи од регионот”. Еднодневното патување беше реализирано од буџетотот на Агенцијата.

III.13 Соработка со институции од земјата и од странство

Согласно член 47 став (1) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување Агенцијата соработува со Фондот на ПИОМ, Министерството за финансии, Народната банка на Република Македонија, Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија и со други органи и институции во земјата и во странство заради обезбедување на ефикасна супервизија и регулатива на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување и на финансискиот сектор. Обемот, содржината и формата на соработка подетално меѓусебно ги уредува Агенцијата со надлежните органи и институции.

III.13.1 Соработка со институции од земјата

Договори за соработка

Агенцијата склучи договори за соработка со Народна банка на Република Македонија во февруари со Техничко упатство за размена на податоци помеѓу Агенцијата и Народната банка на Република Македонија.

Исто така, Агенцијата склучи договор за размена на електронски клучеви со Фондот на ПИОМ во март, а во мај потпиша вакви договори и со НБРМ и друштвата за управување со пензиски фондови.

Во март 2007 година Агенцијата склучи и Договор со Министерството за внатрешни работи за доставување на домашни адреси на лица кои биле распоределни од Агенцијата но за кои Агенцијата нема адреси или тие што ги има не се точни.

Во декември се склучија два договори со Фондот на ПИОМ и тоа Договор за соработка меѓу Фондот на ПИОМ и Агенцијата со Техничко упатство за дефинирање на формати на податоци и размена на датотеки меѓу Фондот на ПИОМ и Агенцијата и Договор за техничка помош со кој Фондот на ПИОМ ги доверува обврските од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување кои се однесуваат на преминот на членови на Агенцијата, без надомест.

Едукација на вработените во Агенцијата за вработување на Република Македонија

Агенцијата, со својот тим организираше обуки за оперативните работници вработени во Центрите за вработување на Агенцијата за вработување на Република Македонија. Темата на обуката беше “Права на членовите на пензиските фондови и заштита на личните податоци на осигурениците”. На овие обуки, вработените во Центрите за вработување подетално се запознаа со реформираниот пензиски систем, правата и обврските на сегашните и потенцијалните членови, а при тоа посебен акцент беше ставен на заштитата на личните податоци на осигурениците со оглед на тоа што оперативните работници во Агенцијата имаат директен пристап до овие податоци. За таа цел на обуките освен одговорите лица од Агенцијата, свои предавања имаа и претставници од Дирекцијата за заштита на личните податоци и Фондот на ПИОМ, а присутни беа и претставници од Министерството за труд и социјална политика. Обуките се одржуваа во периодот од 26 до 30 март 2007 година во Центрите за вработување на Агенцијата во Велес, Скопје, Струмица, Охрид и Битола.

Советувања со судиите

Имајќи во предвид дека материјата која ја покрива Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување претставува новина во Република Македонија, Агенцијата обезбеди едукација и појаснување за претставниците на судството и тоа за правата на членовите на пензиските фондови, а особено за правото на наследување на средствата на индивидуална сметка, под определени услови. Врз основа на досега водените судски постапки, при практична примена на одредбите од Законот за наследување во вонпроцесната постапка, Агенцијата дојде до заклучок дека се потребни дополнителни информации до судовите, заради понатамошно целосно спроведување на одредбите од овој Закон. Почитувањето на законите е во интерес како на Агенцијата, граѓаните на Република Македонија, така и на надлежните судови, а имајќи во предвид реформираниот пензиски систем има значајни новини, од голема корист е поголема информираност на сите институции во овој систем вклучувајќи ги судовите пред кои ќе се водат постапки кои директно влијаат на остварувањето на едно од уставните права на

граѓаните за социјална сигурност, односно правото на пензија. Водејќи се од наведеното, Агенцијата организираше тркалезна маса за судии од вонпроцесната материја во јули 2007 година.

Исто така, во ноември се одржа уште едно советување со цел размена на стручни мислења помеѓу судиите и професорите од правниот факултет во Скопје, во врска со останатите права на членовите во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување.

III.13.2 Соработка со институции од странство и меѓународни организации

Меѓународната организација на супервизори на пензиски фондови - ИОПС

Во март 2007 година Агенцијата стана членка на ИОПС - Меѓународната организација на супервизори на пензиски фондови. ИОПС е независно меѓународно тело претставувано од супервизори на приватни пензиски фондови. Организацијата брои околу 50 земји-членки и набљудувачи од целиот свет кои ги опфаќаат сите нивоа на економски развој и кои ги соединуваат сите типови на пензиски и системи на супервизија. ИОПС е основана во јули 2004 година, на иницијатива на ИНПРС (Меѓународна мрежа на пензиски регулатори), неформална мрежа на регулатори и супервизори. ИОПС е основана како резултат на потребата од основање на тело со поголемо ниво на формалност, независност, тело кое ќе служи како светски форум за дијалог и размена на информации, како и тело кое ќе поставува стандарди и ќе промовира позитивни практики во областа на супервизијата на пензиските фондови. Главната цел на ИОПС е да се подобри квалитетот и ефективноста на супервизијата на приватните пензиски фондови во светски рамки, со што ќе се засили нивниот развој и оперативна ефикасност и ќе се овозможи сигурен извор на пензија во колку што е можно поголем број на земји. Во декември управниот одбор на Агенцијата донесе заклучок Агенцијата да ги следи принципите за супервизија донесени од ИОПС.

Реализирани активности на соработка

Во месец март беше реализирана посета на Република Словенија, на која беше иницирана соработка со регулаторните и супервизорските тела на друштвата за управување со пензиски фондови. Имено, пензискиот систем во Република Словенија го супервизираат две тела: Агенцијата за супервизија на пазарот на хартии од вредност (која ги супервизира заедничките пензиски фондови) и Агенцијата за супервизија на осигурување (која ги супервизира друштвата за пензиско осигурување). На средбата со супервизорите, претставниците на Агенцијата го изразија интересот за потпишување меморандуми за

соработка со овие институции Во ноември, соработката се формализираше преку потпишувањето на договорот со Словенчката агенција за супервизија на осигурувањето, врз основа на кој ќе се разменуваат податоци, информации и искуства.

Иницијативи за соработка со институции од странство

Меморандум за соработка со Полска (ПФСА – полско тело за финансиска супервизија)

Изготвена е финална верзија усогласена помеѓу Агенцијата и ПФСА, а дополнително ќе биде договорен начинот и времето на потпишување на Меморандумот.

Меморандум за соработка со Србија (Народна банка – секторот за супервизија на пензиските фондови)

Изготвена е финална верзија усогласена помеѓу Агенцијата и НБС, а дополнително ќе биде договорен начинот и времето на потпишување на Меморандумот.

Покрената е иницијатива за потпишување на *Меморандуми за соработка со Унгарија* (од страна на Агенцијата) *и Романија* (од нивна страна), за што веќе се остварени и првите контакти со нивните супервизорски и регулаторни тела, како и со *Комисијата за хартии од вредност од Словенија*, за што во Агенцијата се работи на изготвување на предлог-меморандум.

IV. Други активности

- Агенцијата го изготви буџетот за 2008 година и проекциите на буџетите за 2009 и 2010 година. Буџетот за 2008 година беше усвоен од Управниот одбор на Агенцијата и испратен во Министерството за труд и социјална политика заради негово консолидирање со буџетот на Министерството кое потоа го препрати до Министерството за финансии со цел интегрирање во Буџетот на Република Македонија.
- Агенцијата учествуваше во работата на Советот за имплементација на реформата на пензискиот систем и Работна група формирана како поддршка на Советот каде се дискутираше за отворените прашања кај секоја од институциите вклучени во пензиската реформа и начинот на надминување на актуелните проблеми, со посебен акцент на надоместоците.
- Претставници на Европската Комисија ја посетија Агенцијата во рамките на посетата на институциите од финансискиот сектор во Република Македонија, заради проценување на усогласеноста со регулативата на Европската Унија. Претставници на Агенцијата одржаа презентација на пензискиот систем со посебен осврт на капитално финансираното пензиско осигурување и функционирањето на Агенцијата по што разви дискусија на теми поврзани со секојдневното работење на Агенцијата, организациската структура, начинот на супервизија на друштвата и фондовите, ИТ системот и деловните процеси, анализата на капитално финансираното пензиско осигурување, итн. Претставниците на Комисијата, на состанокот во Министерството за финансии изразија позитивни оценки за работењето на Агенцијата и истите беа потврдени и во писмениот извештај на мисијата.
- Беше одржана средба со експерти на мисијата на ММФ во врска со финансиските прашања од функционирањето на вториот столб, поконкретно со трошоците во вториот столб, надоместоците, инвестициите, супервизијата на друштвата и фондовите, итн.
- На барање на друштвата, а во соработка со Фондот на ПИОМ, се вршеше корекција и внес на договори за кои друштвото направило грешка или имало проблеми при внес заради неажурна евиденција.
- Агенцијата со прикладна свеченост го обележа 5-от јубилеј од своето постоење.
- Директорот на Агенцијата учествуваше во Работната група за воспоставување на Агенцијата за осигурување.

V. Состојби во капитално финансираното пензиско осигурување

Согласно законската обврска Агенцијата еднаш годишно изготвува Извештај за состојбите во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување.

Во 2000 година поставени се основите на вкупниот пензиски систем како трестолбен пензиски систем кој е дел од социјалното осигурување. Првиот столб го претставува осигурувањето врз основа на генерациска солидарност. Вториот столб претставува задолжително капитално финансирано пензиско осигурување. Третиот столб ќе претставува доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Надлежни институции за предлагање на законски и донесување на подзаконски акти се Министерството за труд и социјална политика, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија и Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување. Министерството за труд и социјална политика е креатор на пензиската политика, Фондот на ПИОМ врши спроведување на пензиското и инвалидското осигурување, вклучително и наплата на придонесите за двата столба и нивна распределба меѓу првиот и вториот столб, додека Агенцијата врши супервизија на работењето на друштвата и пензиските фондови, како и заштита на интересите на членовите. Во првите пет години од функционирањето на системот значајна улога во вториот столб има и Народната банка на Република Македонија како чувар на средствата на пензиските фондови.

Во рамките на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување доделени се дозволи на две друштва за управување со пензиски фондови, кои управуваат со по еден пензиски фонд и имаат одобренија за управување со пензиски фонд за период од 10 години. Тоа се Акционерско друштво за управување со пензиски фондови НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД Скопје, кое управува со НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД – Отворен пензиски фонд и КБ Прво друштво за управување со пензиски фондови АД Скопје кое управува со КБ Прв отворен пензиски фонд – Скопје. Основачи на НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје се Нова Љубљанска банка ДД Љубљана, Република Словенија, која учествува со 51% во капиталот на друштвото и НЛБ Тутунска банка АД Скопје, Република Македонија, која учествува со 49%. Основачкиот капитал на друштвото изнесува 2 милиони евра. Основачи на КБ Прво друштво за управување со пензиски фондови АД Скопје се Прва покојнинска дружба ДД Љубљана, Република Словенија, која учествува со 51% во капиталот на друштвото и Комерцијална банка АД Скопје, Република Македонија, која учествува со 49% во капиталот. Основачкиот капитал на друштвото изнесува 1.5 милиони евра.

Друштвата за управување со пензиски фондови започнаа со работа во јуни 2005г. преку почетокот на работите на маркетингот, при што започнаа софтверската подготовка, набавка на потребна опрема и ангажирање на човечки ресурси, а од септември 2005 г. започна склучувањето на договори за членство. Според законот, сите

осигуреници вработени за прв пат по 1 јануари 2003 година се задолжителни членови на двостолбниот систем, додека осигурениците вработени за прв пат пред 1.1.2003 година имаа право на доброволен избор за влез во двостолбниот систем.

На 31 декември 2005 година заврши зачленувањето на доброволните членови, додека процесот на зачленување на задолжителни членови продолжи да се одвива согласно законските рокови за избор на пензиски фонд и зачленување, така што во текот на 2006 и 2007 година во најголема мера се одвиваше зачленување на задолжителни членови.

По исклучок, доброволните членови кои во текот на периодот за избор на пензиски фонд (20.09.2005 г. до 31.12.2005 г.) не работеле, можат да потпишат договор за членство по нивното повторно вработување. Задолжителните членови кои не потпишале договор за членство во текот на периодот на избор на пензиски фонд, по истекот на тој рок остануваат членови на пензискиот фонд во кој биле распределени од страна на Агенцијата и Фондот на ПИОМ според методата на случаен избор.

Структурата на членови по пензиски фондови и по статус со состојба 31.12.2007 г. е следна:

Пензиски фонд	Доброволни	Задолжителни				Вкупно
		Со договор	Распределени	Времено распределени *	Вкупно	
31.12.2007						
НПФ	28.998	28.682	14.756	4.471	47.909	76.907
КБ Прв	34.716	30.174	15.596	5.260	51.030	85.746
ВКУПНО	63.714	58.856	30.352	9.731	98.939	162.653

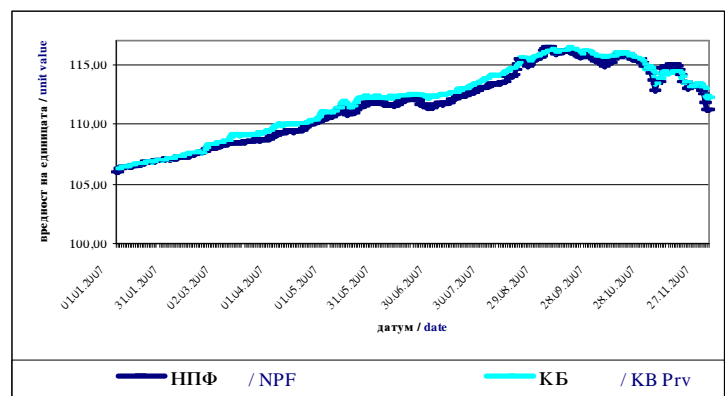
Вкупниот број на членови и времено распределени членови во пензиските фондови заклучно со 31 декември 2007 година изнесува 162.653. Од нив 63.714 или 39.2% се доброволни членови, додека 98.939 или 60.8% се задолжителни членови. Од задолжителните членови 58.856 члена потпишале договор за членство, 30.352 немаат потпишано договор и се распределени од страна на Агенцијата, а 9.731 се времено распределени од Агенцијата со цел инвестирање на нивните средства веднаш по вработувањето, но за нив се уште не е истечен рокот за избор на пензиски фонд и тие можат да потпишат договор.

Во следната табела се прикажани придонесите уплатени во вториот столб, наплатени надоместоци и висина на нето средствата на пензиските фондови (во милиони денари) по месеци. Придонесите и надоместоците се дадени на месечна основа, додека нето средствата се дадени во кумулативен износ на крајот на месецот.

Состојба на	НПФ			КБ Прв		
	Придонеси	Надоместоци	Нето средства	Придонеси	Надоместоци	Нето средства
01.2007	54,22	4,90	612,62	63,63	5,77	748,57
02.2007	65,16	5,86	678,55	74,05	6,69	825,43
03.2007	66,55	6,01	745,46	79,99	7,24	909,87
04.2007	66,42	6,04	817,09	83,84	7,60	995,70
05.2007	69,01	6,29	889,51	75,39	6,93	1.077,05
06.2007	68,11	6,25	950,75	84,94	7,78	1.155,95
07.2007	73,03	6,27	1.032,73	86,53	7,44	1.253,42
08.2007	68,22	5,93	1.124,65	83,92	7,28	1.354,38
09.2007	69,31	6,05	1.177,75	84,37	7,36	1.426,67
10.2007	78,20	6,79	1.231,69	91,40	7,96	1.491,85
11.2007	89,85	7,74	1.287,10	105,78	9,13	1.561,78
12.2007	90,98	7,87	1.419,46	110,11	9,52	1.704,51
Вкупно	859,06	76,00	1.419,46	1.023,95	90,69	1.704,51

Движењето на вредноста на сметководствените единици на пензиските фондови е дадено во следниот преглед:

Датум	Вредност на сметководствената единица	
	НПФ	КБ Прв
31.12.2006	105,929336	106,265900
31.03.2007	109,013212	109,810835
30.06.2007	111,589982	112,364188
30.09.2007	115,278255	115,668925
31.12.2007	115,511364	115,303221

Приносот на пензиските фондови за периодот од 01.01.2007 година до 31.12.2007 година изнесува:

Период /	НПФ	КБ Прв
01.01.2006 - 31.12.2006	5.93%	6,27 %
01.01.2006 - 30.06.2007	7,61%	8,10%
01.01.2006 - 30.09.2007	8,47%	8,68%
01.01.2006 - 31.12.2007	7,48%	7,38%

Приносот на пензискиот фонд е променлив и не значи дека приносите од изминатиот период ќе се остварат и во иднина. Приносот на индивидуалната сметка зависи од приносот на пензискиот фонд и од надоместоците наплатени од друштвото.

Надоместоци кои ги наплаќаа друштвата за управување со пензиски фондови во 2007 година се следните:

Вид на надомест	НПФ	КБ Прв
Надомест од придонес	7,9%	7,9%
Месечен надомест од вредноста на нето средствата на пензискиот фонд	0,05%	0,05%

Структура на инвестициите на имотот на пензиските фондови (во милиони денари) е дадена во следната табела:

Вид имот	НПФ				КБ Прв			
	31.12.2006		31.12.2007		31.12.2006		31.12.2007	
	Вредно ст	%	Вредност	%	Вредност	%	Вредно ст	%
Акции од странски издавачи	0,00	0%	11,29	0,79%	0,00	0%	74,00	4,34%
Обврзници од странски издавачи	0,00	0%	0,00	0,00%	0,00	0%	0,00	0%
Инвестициски фондови од странски издавачи	0,00	0%	0,00	0,00%	0,00	0%	4,98	0,29%
Краткорочни хартии од странски издавачи	0,00	0%	0,00	0,00%	0,00	0%	0,00	0,00%
Акции од домашни издавачи	27,84	4,98%	317,88	22,38%	19,45	2,83%	271,33	15,91%
Обврзници од домашни издавачи	376,64	67,34%	777,83	54,77%	525,28	76,46%	1.090,68	63,95%
Инвестициски фондови од домашни издавачи	0,00	0%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0%
Краткорочки хартии од домашни издавачи	73,75	13,19%	0,00	0,00%	11,89	1,73%	0,00	0%
Вкупно вложувања во хартии од вредност	478,23	85,50%	1.107,00	77,95%	556,62	81,02%	1.440,99	84,50%
Депозити	81,00	14,48%	313,23	22,05%	130,17	18,95%	263,75	15,47%
Парични средства /	0,00	0%	0,00	0%	0,00	0%	0,31	0,02%
Побарувања	0,08	0,01%	0,00	0%	0,22	0,03%	0,34	0,02%
Вкупно средства	559,32	100,00%	1.420,23	100%	687,01	100,00%	1.705,40	100,00%
Вкупно обврски	2,19	0,39%	0,77	0,05%	2,60	0,38%	0,88	0,05%
Нето средства	557,12	99,61%	1.419,46	99,95%	684,42	99,62%	1.704,51	99,95%

Обврзниците од домашни издавачи вклучуваат:

- државна континуирана обврзница
- државна обврзница за денационализација
- државна обврзница за старо девизно штедење

Структурата на инвестициите по фондови е дадена во следните графיקони:

Слика 5: Структура на инвестициите на НПФ

Слика 6: Структура на инвестициите на КБ Прв

* *
*

Во измината 2007 година Агенцијата добро се справуваше со предизвиците во работењето при што реализираше многу повеќе обврски од оние утврдени со Програмата за работа за 2007 година. Мотивацијата од успешноста на досегашното работење уште повеќе ја обврзува Агенцијата, да продолжи да ја остварува целта за која е основана: – **да ги штити интересите на членовите на пензиските фондови.**

Бр. 01-329/4
27 февруари 2008г.
С к о п ј е

Агенција за супервизија на капитално
финансирано пензиско осигурување